

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 Éves 170.— L., félévre 95.— L.
 Egyszeri szám ára 4.— L.
 Háromezer egész évre 270.— L.

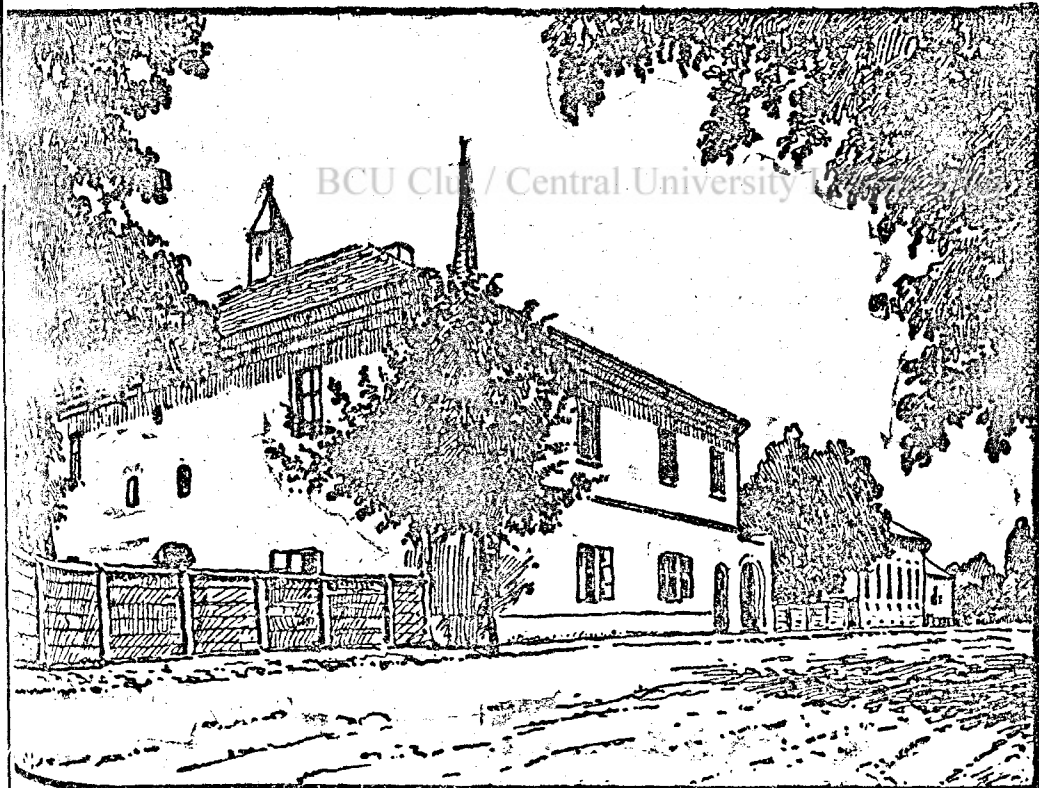
FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
 Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)
 5. szám,
 Megjelenik minden szombatot.

Uj székely földmives iskola.

A székelykeresztúri földmives iskolának egy jelentékeny nagy lépéssel haladt a földmivelésügyi minisztérium a feladat szabályzat, tanterv és költségvetés

uj iskola megnyitása. Egy új oltára székely népünk gazdasági kulturája emelésének, anyagi jóléte biztosításának és megalapozásának.

A keresztúri földmives iskola.

nyitására és működésére meg...
 10-12 esztendő iskolaügyi hiri
 reánk, magyar kisebbségre vo
 ban ez az egyedüli vigasztaló és
 A sok iskolabezárás, nyilván
 megvonás, leépités után ime egy

A sok fájdalmas sorscsapás között egy, felemelő és vigasztaló mozzanat, amely népünk sorsának intézésében korszakos fordulatot és irányváltozást hozhat. Mert ez új iskola megnyitását nem egy közönséges intézet működése megkezdésének tekintjük. Ugy látszik, hogy székelyeink részére a sors utmutatása az,

Ugy érezzük, hogy ez az iskola valami nagyon lényeges, nagyon mélyreható változást van hivatva előidézni a székely nép gondolkodásában és értékelésében. Helyzetünk megváltozásának természetesen következménye volt, hogy népünk vezetőinek megvizsgálás alá kellett venniök az eddig kitűzött célokat és azok munkálására szolgáló eszközöket és intézményeket. Ennek a felülvizsgálatnak az eredménye volt az a belátás, hogy az erdélyi magyarság eddigi nagy részben elméleti irányú politikáján változtatni kell. Még pedig úgy, hogy a népnevelésnek végre-valahára gyakorlati irányban kell megindulnia.

Ennek a belátásnak elvi jelentőségét egy cseppet sem kevesebbit és gyengíti az a körülmény, hogy a magyar egyházak teherbíró képessége már rég elérkezett addig a határig, ami szintén az eddigi közművelésügyi politika újítását tette szükségessé.

Sőt a gondviselés áldott munkáját kell látnunk abban, hogy amikor az előhaladás egy irányát elzárva látjuk magunk előtt, mikor a közélet annyi mezején csak a leépítés kedvetsegő, elcsüggesztő, lelketraboló munkáját látjuk, ime itt, ezen a területen, új munkamező nyílik, ahol munkára feszülő acélos kezek új reményekkel kapcsolódhatnak régi ugarak keszarvára.

Hála legyen ezért a gondviselésnek és mindazoknak, akik a gondolat valószínűségének eddigi munkájában közreműködtek.

És most egy szót a falu intelligenciájához, a lelkészekhez, tanítókhöz és mindazokhoz, akik a falu lelki vezetésére vannak elhíva. Ez az irány népünk életében új irányt, új felfogást jelent. Népünk általában konzervatív

gondolkozási. Nehezen veszi be az újat eszmék, új felfogások csak úgy férnek a lelkébe, ha a gyakorlati eredmény az mutatkozik. Am egy ilyen új irány eredményeinek jelentkezésére idő kell. A földművelő magot jó reménységgel elveti s türelmesen várja, míg az áldás mutatkozik. Ennek a kolának eredményei mutatkozására is idő kell.

De hogy ezek mutatkozni fognak, az bizonyos, mint a nap az égen, mint az évszázad bizonyos, hogy a magotvető tavasz után a melő nyár s azután az érlelő ősze következik.

Ezért a falu vezetőinek ez ügy apostolai kell szegődniök. Meg kell értetniök és meggyőztetniök a néppel ezt az iskolát.

Ez a szerep nem hálátlan feladat. Előttünk vannak a példák, hogy minő lehet a népművelés és vezetés gazdasági hatása. Hivatkozhatunk a szász nép fejlett gazdaságára és nagyon jól megalapozott jólétre. Hivatkozhatunk arra, hogy a földművelői iskolák Magyarországon a háború gyönyörű eredményeket produkáltak.

S éppen ezek a tapasztalatok bírták a nemzeti paraszt párt földművelésügyi miniszterét, hogy a törvény megalkotásán nyugaton s kifejezetten Magyarországon ért eredményeket vette alapul s alkotta a földművelésügyi iskolák különböző típusait. Ezek a példák ösztönözhetnek minket. Isten segédelmében bizva vessük keszarvára kezünket a jobb jövő reményében. Ez az első lépés. Erős a reményünk és bizodalomunk, hogy nemsokára következnek a többiek!

Dr. Gál Károly

Minden magyar ember jegyezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„Minerva Biztosító” R.-T.

tehát magyar kötelesség biztosítását ide

PÉNZ EZ ÚTTAL IS BELESZÓLT A TÖRTÉNELEM FOLYÁSÁBA.

Hét óta súlyos közgazdasági események őrlik az egész világot. Külpolitikai hírei útján olvasóink is halltak arról a nagy pénzügyi válságról, Németország gazdasági romlásával kapcsolatban az egész világot fenyegette.

A válság hullámai szerencsére elsimultak. A jövő is egyelőre remélhetjük, hogy Németország gazdasági élete rendes kerékvágásra fog zökkenni, mert 500 millió dollárt kölcsön. Az utóbbi napok eseményei nagy tanulságokat szolgáltatottak: a világháború után létrejött békek

A legyőzött országok határait ezek a békek önkényesen állapították meg, semmibe nem tartották a közgazdasági, földrajzi és természeti viszonyokat. A győzők a győzelem mámorában elfelejtették, hogy a világtörténelem eseményei egyoldalúan diktált béke szerződésekkel nem oldhatók meg kényszerzubbonyba.

De ki tiltakozhatott volna a békek intézkedése ellen? A győztes országok a vesztesékek ellenőrzését gyakorolnak, kard- és pécztől megfosztották a legyőzötteket, hogy eszükbe jusson igazukat keresni. A győztesek jól, rosszul, ment minden a maguké. A győztesek pénztárai megteltek a veszteségek csengő arányaival. Attól pedig igazságot kellett tartaniok, hogy az elnyomott népeken milyen módon megkeseríthetik a győzelem mámorító italát.

A kard és ököl tehát nem is tettek, nem tettek semmit, de fellázadt a pénz és a hársogta, hogy a béke által teremtett beteg betegé tette a gazdasági életet. A veszteségek, de a győzők torkát is megcsíngotta a félelem, hogy a pénz betegséggé lesz és áldozatul esik a gazdasági életének rendes menete győzteseknél egyaránt.

Ugyanakkor érdeme Angliának és az Amerikai Egyesült Államoknak, hogy

bolálták a fenyegető veszedelem közeledését. Igaz, egy kis önzés is mozgatta segélynyújtó kezeiket, de ez még sem von le semmit elhatározásuk értékéből, hogy nem engedték veszni Németországot.

A segítség, amit Németország kapott, nem túlságosan nagy. Főképpen hibája, hogy az 500 millió dolláros kölcsön rövid lejáratú. Viszont elegendő ahhoz, hogy Németországot pillanatnyi pénzzavarából kiségitse s megmentse attól, hogy esetleg a bolsevizmus karjaiba dőljön. Az is kétségtelen, hogy a kölcsönt lejáratkor meg fogják hosszabbítani, sőt gondoskodni fognak arról, hogy Németország újabb segítséget kapjon. Anglia és Amerika felől egy idő óta szelidebb szelek fujdogálnak!...

Franciaország pedig pirulhat! A francia azt szereti hirdetni, hogy a műveltség és tudás legfőbb képviselője. Sajnos az utóbbi évek eseményei állandóan rácsafolnak erre az állításra. Franciaország volt a békeparancsok rossz szelleme. Valósággal vérszomjas mohósággal leste most is elleneinek pusztulását. A pénz azonban a francia gyűlöletnek is határt szabott. Eleinte a franciák mindenképpen megakarták hiúsítani az ésszerű angol és amerikai beavatkozást a németek megsegítésére. Mikor aztán a német pénzügyi válság hullámai a francia páncéltornyos határokon is átesaptak, ha nem is szívesen, de engedtek valamit merev álláspontjukból.

A pénz ítélete azonban könnyen új fordulatot adhat a világtörténelem folyásának. A külpolitikában Franciaország vezető szerepét a józanabb gondolkodású angolok fogják átvenni, akik nem az esztelen gyűlölködés, hanem a józan megértés jegyében akarják a békét a győzők és legyőzött nemzetek között megteremtteni.

„Magyar Nép“-et terjeszteni magyar kötelesség!

KÜLFÖLD

Németország válsága. Az elmúlt hét eleje Németország válságos gazdasági helyzetét illetően a bizonytalanság jegyében telt el. Franciaország nagy károkat okozó egy hetes késedelemmel, elvileg hozzájárult ugyan a Hoover-féle halasztásos tervhez, de segítséget — kölcsönt — csak akkor akart adni, ha Németország feltételül lemond az Ausztriával való egyesülés tervéről s ha félbeszakítja második hadicirkálójának már megkezdett építését. Erre a hadihajóra Németországnak joga van a békeszerződés alapján, de Franciaországot nyugtalanítja a német hajóhad bármilyen csekély arányú feltámadása s ezért — nem ad kölcsönt, ha Németország eljogával s megépíti a hadihajót. — Ezek a francia kívánságok érthető nagy elkeseredést okoztak a német nemzetnél, annyira, hogy egyes francia újságok már követelték a francia határon katonai megszállását, védelmül minden meglepetés ellen. Ez mindenesetre jellemző a franciák idegességére, bár természetesen nem kell komolyan venni ezt az okvetellenkedést.

Franciaország különben nem állott egyedül a Németország elleni harcban, mert Szerbia kijelentette, hogy nem fogadja el a Hoover-féle tervet, mert nem kérték hozzájárulását.

A halogató eljárás okozta, hogy egyik német vidéki nagy bank a bukás szélére sodródott s bezárta pénztárait. A kormány azonban rögtön segítségre sietett s elvállalta a kezességet a bank hitelezőivel szemben. Hogy pedig az új betételek más bankokból ne vihessek pénzeiket külföldre s ezzel

ne tegyék még nehezebbé a gazdasági helyzetet, Hindenburg elnök néhány napra felfüggesztette a bankforgalmat.

Végül azonban Anglia és Amerika józan magatartása meghozta a hét végére az enyhülést. Németország 500 millió dollár kölcsönt kapott, s ezzel a válság tovább fejlődésének veszedelme, legalább is egyelőre, elmúlt.

Magyarország védekezik. A magyar kormány három napra felfüggesztette a bankforgalmat. Nem, mintha az ország gazdaságát veszedelem fenyegetné, hanem óvatosságból. A német helyzet következményeit Magyarország is érzi, mindazokkal az államokkal együtt, amelyekkel Németországnak gazdasági kapcsolatuk van. — Ezért ilyen módon megakadályozza a kormány a pénz külföldre menekítését, arra a néhány napra is, amíg a múlt számban említett öt millió angol font kölcsön előleg befolyik a Magyar Nemzeti Bankhoz. A magyar kormány előrelátó intézkedése egyáltalában nem okozott nyugtalanságot, ellenkezőleg, megnyugtatta a közönséget.

Cseh szenátorok kívánsága. Két cseh szenátor nyílt ülésben követelte Csehország minden titkos katonai szerződésének nyilvánosságra hozatalát. A követelés oka, hogy a nép nagyon súlyos terheket visel a folytonos fegyverkezés folytán, tehát joga van tudni, hogy miért terhelik oly nagy adókkal. Nem lehet tagadni: a kívánság jogos. De teljesíteni nem fogják.

Levegőbe röptett vezérkar. Oroszországban, Jekaterinburgban a tanácskozó vezérkar szobájába bombát vetettek,

még pedig szörnyű hatással. Hat tisztet darabokra szaggatott a robbanás, tizet pedig súlyosan megsebesített. — Nem honnan származott ez a gyilkos bomba? Az ellenforradalmároktól-e, vagy az elégedetlen katonáktól?

A lefegyverzésért. Angliában hatalmas népgyűlést tartottak a lefegyverzésért. A népgyűlésen felszólalt MacDonald miniszterelnök, Baldwin, a konzervatív párt elnöke s Lloyd George a liberális párt elnöke. Mindhárom szónok ismert beszédeket az óriási terheket, az a folytonos fegyverkezés Anglia kivételével — Európában népeire hárit s azokat a veszedelmeket, amit a fegyverkezési verseny a békére jelent. A népgyűlés közönség viharos lelkesléssel fogadta a fejtegetéseket s a fegyverkezés korlátozását kimondó határozatot szavazott. Így lehet remélni, hogy Anglia egész erejét latba veti a jövő évi tanácskozáson a fegyverkezés korlátozására.

Törzskönyvezett Vörös Izlant

10-12 hetes csibék korlátlan mennyiségben kaphatók darabonként 100— leies árban Kolozsváron.

Gazdasági és Hitelesítő Szövetkezetek Szövetsége
(Unió-utca 12. szám)

Szállításuk vidékre utánvéttel vagy a vételár előzetes befizetése ellenében történik. Rendelések sürgősen esedeznek, mert a folyó hó miatt el nem adott állományok törzstenyészete létesítettek további eladás beszüntetéséig.

Pölpolitikai hírek

Zárult a parlament ülés-
A parlament nyári ülés-
bezárták. Jorga minisz-
ter ezzel bucsuott őszig
„Gyors és jó munká-
végeztetek!” Bár mi-
mondhatnók!

Gorostalpalás! A Jorga-parla-
„komoly” munkájára néz-
következő adatokat közöl-
A parlamenti ülészak-
éle óta a kormány 200 tör-
javaslatot szavaztatott meg.
ellen éjjeli ülésen, július ti-
kén, 21 törvényt szavaztak
Ezt igazán nem lehet ko-
munkának nevezni!

Román Nemzeti Párt is til-
tolt a törvény egységesítése
Közöltük, hogy Haman-
igazságügyi miniszter Er-
ületére ki akarja terjesz-
a regáti törvények hatá-
A terv ellen egész Erdély-
általános a tiltakozás. Leg-
a román Nemzeti Párt til-
tolt a szerencsétlen terv ke-
vitele ellen.

Felmentették Abrudbányay
az izgatás vádja alól. Ud-
helymegye volt képviselője,
Abrudbányay Ede 1929
számláló körutat tartott
helymegyében. A csend-
jelentésére államellenes
címén vádat emeltek
bányay ellen. A törvény-
most tartotta meg az ügy-
főtárgyalást és Abrud-
y-t felmentette.

Erdélyben komoly a hely-
A román Nemzeti Párt
ségének határozata alap-
Vaida Sándor, a párt je-
vezetője, Bukarestbe
és kihallgatáson jelent
a király előtt. A kihallga-
Maniu visszavonulásáról
Hír szerint az erdélyi
politikuskat a kihall-

gatás eredménye nem elégitette
ki, ezért pártállásra való tekin-
tet nélkül összefognak és így
veszik fel a harcot a Regát el-
len. Ezt a lépést — a román po-
litikusok szerint — az erdélyi
helyzet komolysága tette szük-
ségessé.

Averescu vádjai a liberálisok
ellen: Averescu marsall egyik
bukaresti ujságban, az Indrep-
tareában, érdekes megállapítá-
sokat tesz Károly király vissza-
térésével kapcsolatban. Ave-
rescu szerint Ferdinánd király
az 1926 január 4-iki korona-
tanács határozata dacára több
izben tárgyalt a Párisban tar-
tózkodó Károly trónörökösrel
visszatérése lehetőségeiről. Ame-
rikai útja kapcsán Mária ki-
rályné is találkozott vele 1927-
ben. Ezzel szemben Bratianu
Tonei, Ferdinánd király beteg-
sége idején újabb lemondást
akart kicsikarni Románia je-
lenlegi uralkodójától. Averescu
jeleplezése nagy feltűnést kel-
tettek s most mindenütt kíván-
esian várják: mit fog válaszolni
a liberális párt?

Átszervezik a minisztériu-
mokat! Jorga minisztériuma
néhány heti kormányzás után
máris átalakulóban van. Manoi-
lescu ipari és kereskedelemügyi
miniszter lemondott, helyére
Vasilescu Carpen műegyetemi
tanárt neveztek ki. Hatieganu
Gyula erdélyi tárca nélküli mi-
niszter helyére Pop Valér ko-
lozsvári ügyvédet neveztek ki.
Az erdélyi románok körében
nagy az elkeseredés, hogy Ma-
noilescu helyére nem erdélyi
embert neveztek ki.

Baj van a bankkormányzói
állás körül! A román politikai
erkölcsre jellemző eset befeje-
zését közölhetjük. A román
Nemzeti Bank kormányzóját,
Burileanut, mint olvasóinknak
régábban hírül adtuk, az előző

kormány pártpolitikai érdekből
elmozdította állásából. Burilea-
nu a rajta esett sérelmekért bi-
róság előtt keresett orvoslást.
A bíróság az elcsapott bankkor-
mányzót visszahelyezte állásába.
A kormány most kényszerhely-
zetbe került és ki kell egyeznie
Burileanuval. — Fájdalmasan
kell megállapítanunk, hogy ez
a politikai cseltevés sok mil-
lió lejtébe fog kerülni az állam-
nak. Azért fizetjük a nagy adó-
kat, hogy elcsapott bankkor-
mányzók tegyék zsebre „béke-
díj” címén?

* HIREK *

Megérkeztek Amerikából Bu-
dapestre a magyar repülők. Ma-
gyar és Endresz magyar repülő
„Igazságot Magyarországnak”
nevű gépükön Amerikából le-
szállítás nélkül Magyarországra
repültek. A nagyjelentőségű
esemény méltatására lapunk
jövő számában visszatérünk.

A törvényes kamat 15 száza-
lék! A parlament módosította a
kamattörvényt. A törvényes ka-
matlábát 14-ről 15 százalékra
emelte fel. Ennél magasabb ka-
matot a bankok semmi címén
sem szedhetnek.

Magyar huszárok tisztelgése
Mackensen előtt. A Románia te-
rületén működött német hadse-
regben a világháború idején sok
magyar huszár szolgált. A hu-
szárokat a hadsereg parancsno-
kának nevével Mackensen a
huszároknak hívták. A
Mackensen-huszárok küldöttsé-
gileg tisztelgtek közelebbről
Drezdában a nagy hadvezér
előtt. Mackensen könnyben
lábadt szemmel ölelte meg régi
katonáit. A küldöttség tagjai kö-
zül többeket felismert. A ma-
gyar huszárok régi egyenruhá-

Jukban vonultak fel a tábornok előtt. Az ünnepség végén Mackensen a drezdai városbáz erkélyéről beszédet intézett a téren megjelent tizezer főnyi tömeghez. Beszédében lelkesen éltette Magyarországot és a magyar húsárokat.

A választások hősi halottja. Kocsis Ferenc Báró, disznajói kisgazda, ki 22 évig volt a tejszövetkezet tejmunkása, 27 évig a ref. egyház presbitere, 22 évig a ref. dalárda pénztárnoka, február 5-én, 61 éves korában meghalt. A szenátorválasztás alkalmával a csolnakot ismeretlen tettesek elsüllyesztették s ő több társával együtt, mellig érő vízben ment át a Maroson, Disznajóról Oroszfaluba, hogy szavazatával a magyarságot erősítse. Tüdőgyuladást kapott, ami halálát okozta. Egész élete példaadás volt, nemzetével, egyházával, családjával szemben való hűségre, önzetlenségre, lelkiismeretes kötelességteljesítésre. Temetése az egész vidék nagy részvéte mellett, folyó hó 7-én volt. A templomban Zsigmond Dezső lelkész bucsuztatta el, könnyekig megható beszédben. A Magyar Párt nevében dr. Kornhoffer Vilmos helyezett koszorút a magyar kötelességteljesítés mártirjának, a magyarság halálig hűséges közkeletének sirjára.

Magyar újságíró büne. Szász Endrét, a Keleti Újság főszerkesztőjét három hónapi fogházra ítélték. Büne az volt, hogy a népszámlálás alkalmával a magyarság rovására elkövetett visszaélésekről súlyos hangu cikket írt. Az ügyész öt évi fogházbüntetés kiszabását kérte, a bíróság azonban dr. Ehrlich István védőbeszéde után három hónapi fogházbüntetéssel sujtotta.

Nagy tűzvészek pusztítottak Vice és Szucság községeiben. Vice szolnokdobokamegyei községben tűz ütött ki. A tűz a nagy szárazság miatt hamarosan elharapódzott. A község népe aratni volt a határon és így nem volt, aki gátat vethetett volna a lángoknak. Leégett a református templom, a papilak, 36 lakóház, 25 istálló, 24 csűr és 29 más gazdasági épület. A borzalmas tűzvész következtében háromszáz lélek jutott koldusbotra. A kár hárommillió lejre rug. A tüzet gyufával játszó gyermekek okozták.

Kolozsvár mellett, Szucság községben Pál Antal birtokos gazdasági épületei estek a tűz martalékául. Mindkét helyen a lakosság nagy buzgalommal látott az oltáshoz, de felszerelés és víz hiánya miatt csak nagy nehezen lehetett a lángokat megfékezni.

Katholikus nagygyűlés lesz Udvarhelyen. A katolikus Népszövetség ez évi nagygyűlését szeptember 6., 7., 8. napjain Székelyudvarhelyen fogja megtartani.

A hőség áldozata. Az Alföldön levő Nagykőrös határában Tóth Margit a szőlőben lefeküdt az egyik fa alá és elaludt. Késő délután volt, mikor felébredt. Iszonyatos fájdalmat érzett. A baloldala teljesen megbénult. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a legsúlyosabb napszúrás érte és féoldali bénulást kapott. Tóth Margit állapota rendkívül súlyos.

Agyonlőtte a végrehajtót a tönkrement kereskedő. Karánsebes közelében, Almafa községben Politzer Sándor kereskedő agyonlőtte Radulescu Joan végrehajtót. Radulescu Politzer üzletét akarta elárverezni s a tönkrement kereskedő efeletti bánatában hajtotta végre tettét.

Csiksomlyón épül Európa legjobb orgonája. A Ferences atyák kegytemplomában, Csiksomlyón új orgonát építenek. Az új orgona nagyságra nézve Romániában a hatodik, szerkezetileg tekintve azonban egész Európában a legújabb rendszerű orgona lesz. Az orgonát a szegedi fogadalmi templom orgonájának mintájára építik, 36 változatban lehet rajta játszani. A több millió lej, — kis emberes adományából gyűlt össze.

Mi lesz az esküt nem tett tisztviselők nyugdíjával? Sokan eldélődtek szerkesztőségünkön mi igaz azokból a hírekből, hogy a kormány az esküt nem tett tisztviselők nyugdíjának folyósítását be fogja szüntetni. Bukaresti híradás szerint azok akik megszerezték a jogosultságot, számíthatnak arra, hogy nyugdíjuk folyósítása ezután akadálytalanul megtörténik. A kiknek ügye véglegesen elintéztve nincs, azoknak tovább sorsa a végrehajtási utasítás függ. Remélhető, hogy a kormány a végrehajtási utasításban megértésről és méltóságáról fog tanuságot tenni.

Villámcsapás Lónán. A Kolozsvár közelében lévő Lóna községben Józsi János földműves mezei munka közben a villám agyonsujtotta.

Hármas ikreket elletl egy nő. Ráton községben Kocsis István gazdálkodó piros tehene hármas ikerborjúkat elletl. Mindhárom borjú bílszemesen teljesen egészségesek.

Vesztett macska Marosvásárhelyen. Nagy Ödön marosvásárhelyi református kollégiumi tanár macskája megveszett és három kislányát összemarta. A seprült gyermekeket a kolozsvári Pasztör-intézetbe szállították gyógykezelés végett.

...gép zuhant le Vajda-
...határában. Vajdakama-
...kolozs megyei község hatá-
...egy jassii, katonai repü-
...zuhant le. A gép teljesen
...de a benne ülő örmes-
...komolyabb baja nem tör-

...mentő református pap. A
...városárhelyi Agyagási-füirdő-
...három leány a mély vízbe
...Ady Béla református
...a fuldoklók segítségére
...és mind a hármat szeren-
...partra huzta. A bátor pa-
...fürdő közönsége lelkesen
...szegedte.

...bojtár halála. Dunántul,
...tanizsa községben a köz-
...egyik bikája Tóth István
...lakásába rontott be. Ba-
...István 15 éves csordásboj-
...bikát ki akarta hajtani a
...ból. A bika megvadult és
...dal bojtárt többször úgy a
...nyomta, hogy Balogh
...nyerhetalt.

...hási meteorkő hullott Mor-
...szágban. Pelminow, morva-
...gi község határában ritka
...ságu meteorkő hullott le. A
...ar lehullása alkalmával
...ényesség öntötte el az eget
...tálmás dörrenés hallzott.
...hullott meteorkő súlyát 20
...ára becsülik. A világegye-
...ből érkezett vándornak az
...vidék lakossága csodájára

...a medvével. Naszódme-
...Zselyk község határában
...Gorica őrizte a község
...Egy medve megtámadta
...nyáját s mivel a pásztor el-
...a medve a pásztornak
...Menekülésre már idő
...vált. A pásztor a kezében
...vid nyelű baltával a med-
...vágta fejbe, hogy a med-
...-10 lépést téve, hatalmas
...után kiadta páráját. A
...pásztor megjutalmazására
...ben gyűjtést rendeztek.

Felrobbant egy teherautó. Mo-
ravica, bánáti községben hal-
los szerencsétlenség történt. —
Stocker János soffőr benzint töl-
tött a gépbe. Eközben olyan kö-
zel tartotta a lámpát a benzín-
hez, hogy az felrobbant. A vi-
gyázatlan soffőr az égési sebek
következtében meghalt. A teher-
autó és a rajta lévő sertések a
tűz martalékánl estek.

Felgyújtották a konstancai vil-
lanytelepet. Konstancia város vil-
lanytelepe közelebről teljesen
leégett. A bevezetett vizsgálat al-
kalmával kiderült, hogy a tüzet
gyújtogatás okozta. A villanyte-
lep három főtisztviselőjét letar-
tóztatták.

Egérjárás. Északkinában Ar-
chan állomás közelében az elsza-
porodott egerek vándorura in-
dultak. Az egerek 40 kilométer
hosszu vonalon nyomulnak elő-
re. Utjukban minden ehető el-
pusztítanak. Az egerek elől az
emberek is elmenekülnek.

— *Bágyadt, levert, dolgozni
képtelen egyéneknél a természete-
tes „FERENC JÓZSEF” keserű-
viz szabaddá teszi a vérkering-
ést és emeli a gondolkodó- és
munkaképességet. Beható kór-
házi kísérletek folyamán bebi-
zonyult, hogy a FERENC JÓ-
ZSEF víz szellemi munkásoknál,
neuraszténiás embereknel és be-
tegeskedő asszonyoknál rendki-
vül jótékony hatásu gyomor- és
bél-tisztító szer. Kapható gyógy-
szertárakban, drogeriákban és
fűszerüzletekben.*

Művelődési mozgalmak

DALÜNNEPELY MISZTÓL-
FALUN. A misztótfalui Ref.
Énekkar Papolei László karnagy
vezetése alatt több ízben szere-
pelt templomi istentiszteleteken
és vallásos estélyeken. Közelebbről
az énekkar és zászló beszor-
zási alap javára dalünnepélyt
rendezett. Az ünnepség keretében
nagy sikerrel előadták Gyallay
Domokosnak: *Az asszony hangja*
című vigjátékát. Szerepeltek: ifj.
Piskolti Károly, ifj. Piskolti Ká-
rolyné, Tóth Sándor és a vegyes-
kar.

MÜSOROS MULATSÁG MI-
KOLÁN. A mikolai Ref. Ének-
kar műkedvelői előadással egy-
bekötött táncmulatságot rende-
zett. A műsor keretében nagy
sikerrel előadták a *Falurosszát*.
Szerepeltek: Dobos Ida, Kállay
Erzsike, Dobos Ági, Tasnádi
Ilona, Zaj Eszter, Ur József,
Kállai Sándor, Balogh Feri, Tas-
nádi János, Süveg Róza, Süveg
Bözsike, Ignát Margit, Csetnek
Annus, Kuzman Bözsi, Dobos Fe-
renc, Kállai Zsigmond, Süveg
Sándor, id. Csetnek György, ifj.
Csetnek György, Török Albert,
Csáki József, Nagy István, Kuz-
man László és Bücs Gábor. A
szereplők kitünően játszották
meg szerepeiket. A vezetés és
rendezés fáradtságos munkáját
Mándy Bertalan ref. tanító vé-
gezte minden dicséretre méltó
buzgalommal.

„MAGYAR NÉP”-et terjesz-
teni magyar kötelességl.

12 osztályú készpénz sorsjáték

Ha nyeral akar nagy összegel, szívesen venni mentő sorsjegyet

Második osztály huzása 1931. július 26. Második osztály huzása

Nyeremények kifizetését az „Albina Bank” garantálja.

Főnyeremény: 1.000.000 lej. — Nyeremények összege: 4.000.000 lej.

Minden sorsjegy 12 osztályon végig játszik. Sorsjegyek ára 100 és 50 lej.

Vidéki rendeléseknél 19 lej portókölségre hozzáadandó.

Sorsjegyek megrendelhetők kiadóhivatatalunk utján is!

Központi Sorsjegyiroda Cluj-Kolozsvár, Str. Memorandului (Unió-u.) 16.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZASZ FERENC

Előzetes tudnivalók a kereszturi földmives iskoláról.

Az Unitárius Egyház téli gazdasági iskolája Székelykeresztúron, az év október 15-én kezdi meg működését. Több mint tíz évnek kellett elteltie, amíg idáig jutottunk. Több mint tíz éve folyik a küzdelem az algyógyi gr. Kun Kocsárd alapítványu magyar földmives iskola visszaszerzéséért sikertelenül és Székelyföldünk gyermekei ez alatt az idő alatt tömegesen hagyták oda apáik földjét, hogy nagyvárosok poros, benzingözös levegőjében elkavarodva szívükben örökös fájdalommal sirják vissza a falusi élet áldásait. Ingott alattuk a föld és erdélyi magyar népünknek nem volt egyetlen olyan hajléka sem, ahol a föld szeretetét annak megbecsüléséért, a helyes és a mai világnak megfelelő gazdálkodás tudományát tanították volna. Hányszor felemelték ezért szavukat gazdasági életünk jobbjai, hányszor írt erről az óriási hiányról lapunk is, míg végre az Erdélyi Unitárius Egyház tető alá hozta Székelykeresztúron. A gazdaapák, vallásfelekezetre való különbség nélkül odaküldhetik gyermekeiket. A nép fiaira várunk, hogy rajzó seregük megtöltse az üres termeket 14 éven felüli 4 elemi iskolát végzett növendékekkel. Egy hatalmas méhkáptárrá kell átalakítanunk ez új intézetet, ahova üresen jönnek az ifju gazdák, hogy teleszivják magukat az élet tudományával és aztán meggazdagodva vigyék szét egész Erdélybe a gazdasági tudás, haladás, összetartás mézét. Egy-egy új apostolként kell távoznia minden növendéknek a székelykereszturi unitárius téli gazdasági iskolából azzal a jelszóval, hogy „a gazdálkodás nem a tönkrementés, hanem a becsületes megélhetés tudománya!”

Az iskoláról egyelőre csak annyit közlünk, hogy a tanítás minden év október 15-én kezdődik és április 15-én ér véget, mely után a növendékek otthon folytatják tanulmányukat és ősszel vizsgáznak. Az Unitárius Egyház több ingyenes és kedvezményes, ösztöndíjas helyet adományoz a jöltanuló növendékek számára. Az oktatás minden mozzanata a

kisgazdák igényeit és szükségleteit szemelött, nem gazdatisztek, hanem jóval dalkodó kisgazdák nevelésére helyezi a súlyt. Az oktatás — a nyári hathónapos szakítással — 2 évig tart és sikeres elvégzése egyéves katonai szolgálatra jogosít. Egy részletkérdésekre nézve lapunk későbbi számaiban adunk felvilágosítást.

Most csupán odatesszük mi is erdélyi földünk milliárd kalásztól hullámzó asztalát ezt az érett lelki buzakalászt. Nézd erdélyi magyar gazda ez is a tied. Küzdöttünk tőled szóval, tettel érte. Neked neveltünk, neked adjuk. Ápold, szeresd, hogy magvai kibékelt megartsanak téged az apáidtól örökölt birtokában!

Dr. Nagy Endre

Hasznos tanácsok a baromfiak nyári takarmányozásáról

A korai keltetésből származó csirgék nyáron át szépen növekednek, de hogy szabadban nagy teljesítményű utódokat kapjunk, alkalmat kell adnunk a baromfiaknak, hogy a szabadban mozogjanak is. A szabadban a baromfi nemcsak friss növényi élethez jut, hanem bogarakat és más értékes természetes táplálékokat szerez.

Növendék baromfiak számára a legjobb a kukorica- és répaföldek, továbbá a társra szánt növendék jéroék számára a szükséglet a szabad levegőn és napon való legelészés, hol tetszése és szükséglete szerint találja meg a növényi és rovári táplálékait, ásványi sókat. A szabad mozgás könnyebb teszi az emésztést és az így magához vett táplálék helyes elosztását.

Előre kell azonban bocsátanunk, hogy a nagy legelő dacára is jól kell takarmányoznunk nyaraló állatainkat, mert amennyi több táplálékhoz is jutnak, a másik oldalról több mozgás folytán beálló veszteség

pótlásra, különben a jó származás dacára, nem kapunk nagy hozamu tojókat.

Legelőre vagy tarlóztatás céljára igen alkalmasak a könnyen szétszedhető és így hordozható kisebb baromfiólak vagy pedig nagyobb gazdaságnál a kocsira, kerékre szerelt ólak. Ezeket lehetőleg árnyas fák közelébe vagy a kukorica tábla szélére helyezzük el, hogy az állatok a nap heve elől hűsebb helyre is menekülhessenek, de nagyon ne távolodjanak el házuktól. Gondoskodnunk kell hűs, árnyas helyről, azért is, hogy az etető és itató edényeket oda helyezhessük el és így alkalmas adhassunk számukra minél több táplálék elfogyasztására.

Tapasztalat szerint a baromfiak házuktól csak 50 méteres körzetben távolodnak el, ezt a területet azonban alaposan felkutatják. Itt is főként a kora reggel és estéli órákban gyűjtöttek rovarokat, mert kánikulás forró időben még a bogarak is védelmet keresnek — ezért is ajánlatos szép időben a baromfiakat már jókor reggel, még a hajnali órákban a szabadba engedni.

Hogy az ivóvíz ellátás is tökéletes le-

gyen, már nálunk is sikerrel használják több helyen a csapra vert hordót, mely árnyékos helyre állítva, egész napon keresztül ellátja az állatokat friss vízzel olyformán, hogy a csak csöpögésre beállított csapból egy nagyobb vályut táplál állandóan. Ajánlatos az ily célra szolgáló házakat, hordókat, szélvédő sátrakat fehérre meszelni. Ezáltal a forró napsugarakat távol tartva, hűsön tarthatjuk az állatok számára.

Meg kell azonban jegyeznünk, hogy a legelő vagy tarlónevelés csak akkor eredményes, ha az állatokat nemek szerint külön tartjuk. Ugyanis a gyors fejlődésű fehér Leghorn kakasok már 5—6 hetes korukban zaklatják a jércéket és ezek visszamaradnak fejlődésükben. Igyekeznünk kell jércéinknél arra is, hogy jó husban legyenek, tehát az esti utolsó etetésre adjunk szemes árpát, később kukoricát is, hogy ezáltal is kitolhassuk a tojástermelés megkezdésének idejét. A soványabb és könnyebb testű jérce ugyanis már 5 hónapos korában is megkezdji a tojástart, ezáltal lassubbá válik fejlődésének folyamata.

Méhészeti-, szőlő-borászati- és gyümölcsészeti tanfolyam Marosvásárhelyen. A Marosmegyei Földműves Szövetség az Erdélyi Méhész Egyesülettel egyetemben rendezett méhészeti tanfolyama szép sikerrel július hó 11-én bezárult. Tanfolyamon résztvett a vármegye különböző községeiből 98 hallgató, nők és férfiak. A tanítás anyaga felölelte a méhészet körébe tartozó összes hasznos tudnivalókat. Nevezetesen a méh szerepe a közgazdaságban. Az anyaméh, dolgozó és here szerepei a családban. A méh betegségei. A kaptárok készítése. Az oktatás július 6-án reggel kezdődött, elméleti és gyakorlati bemutatással. A tanfolyamot dr. Jeney István a tanfolyam igazgatója vezette. A tanítást nagy szakértelemmel Vad János nyugalmazott állami főméhész végezte, a vizsgálatokat dr. László Márton E. M. E. alelnök látta el. Szőlő-, borászati- és gyümölcsészeti tanfolyamon, amely ugyancsak július 6-án kezdődött és 11-én zárult, 24-en vettek részt a vármegye különböző falvaiból. A tanítás anyaga

szőlőszetből, a zöldmunkák szakszerű keresztülyitele, válogatás, réz-kénporozás és okszerű permetezés. A szőlő betegségei, a különböző oltások gyakorlati bemutatása. A szőlő fajok kiválasztása. A borászat anyaga volt a bornak szakszerű kezelése és a bornak a belekerült permetező anyagoktól megmentése. A hordó kezelése, a dohos hordók okszerű kitisztítása stb. A gyümölcsészeti anyag felölelte termelésre ajánlatos különböző gyümölcsfajtaikat. — Azután a gyümölcsfák betegségeit és védekezést azok ellen. A gyümölcsfa iskolák jelentősége és azoknak beállítása, a gyümölcsfák koronájának kezelése is előadattak. A tanfolyamot itt is dr. Jeney István a tanfolyam igazgatója vezette. A tanítást Gáll Elek ny. szőlőszeti- és borászati felügyelő végezte, kitűnő szakértelemmel és nagy körültekintéssel. Mindkét tanfolyam hallgatói elismerésre méltó szorgalommal igyekeztek megszerezni a szükséges ismereteket a nehéz gazdasági válság megküzdésére, amit a

záróvizsga sikere igazolt. A tanfolyam hallgatói bizonyítványt kaptak. A felügyeletet mindkét tanfolyamon Mikó László a M. F. Sz. elnöke gyakorolta. A vizsgálatok Tóthfalusy József ref. esperes méhésében zajlottak le, aki szíves volt ez évben is a méhését a M. F. Sz. rendelkezésére bocsájtani s ezáltal hálára kötelezve a M. F. Sz-t. A tanfolyamot Mikó László a M. F. Sz. elnökének lelkes beszéde zárta be.

PIAC

Jól fizetik az új búzát! Az arádi piacon az óbuzáért 280, az új búzáért 310 lejt fizetnek mázsánként. Az árirányzat az új búzára nézve kedvező. A kolozsvári gabonatözsde egy vagon búzát mázsánként 400 lejes árban adtak el.

Piaci árak Temesváron: Buza 350, kukorica 350, zab 420, árpa 350 lejt mázsánként.

SZÖVETKEZET

Az aradibánsági hitelszövetkezetek 1930 évi működése.

A kolozsvári Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetségéhez tartozó mintegy 800 hitelszövetkezet közül az aradibánságiak 1930. évi működését kívánjuk ismertetni. E szövetkezetek száma a múlt év végén 68 volt és összesen 146 millió lei forgó tőkével rendelkeztek. E forgó tőke az 1926. év végén még csak 55 millió leit tett ki, habár az összes tagok száma már akkor is 22 ezeren felül volt.

E 68 hitelszövetkezetet most kb. 26.000 tag tartja fenn, akik összesen 14 millió lei üzletrészt jegyeztek és erre befizettek már 12 millió leit. E 12 millió lei befizetett üzletrészen kívül 7 millió lei tartalékkal rendelkeztek, míg a takarékbetétek összege 90 milliót, a központtól igénybe vett hitelek összege 17 millió, a más intézetektől kapott hitelek összege 9 millió, az egyéb fajta forgó tőkék összege kb. 9 millió leit tett ki, melyek összesen 2 és fél milliót meghaladó nyereséget eredményeztek.

Ez tette lehetővé, hogy kb. 136 millió lei kölcsönt tudtak nyújtani, sőt ily célra még készenlétben maradt 6 millió lei.

22 szövetkezet saját intézeti házzal rendelkezik, ami a vezetőség lelkes és gondos működését bizonyítja. 2 szövetkezetnek temetkezési segélyszakszociportja is van. A szövetségi központnál összesen több mint másfél millió lei központi üzletrésztőkével rendelkeznek. Kényszerült ingatlanvásárlás 2 szövetkezetnél volt összesen 200 ezer lei összértékben, míg előző évben csak egynél.

A felsorolt adatokat az előző évi adatokkal összehasonlítva, szembetűnik, hogy a forgó tőke üzletrészbefizetésekben 1 millió, tartalékokban másfél millió, idegen hitelekben egy millió, takarékbetétekben egy és negyed millió, nyereségben 400 ezer leiel, de egyéb számlák apadása folytán végeredményben mégis csak összesen 3 millióval növekedett. A kihelyezések váltó és kötelezvénykölcsonokban összesen 4 millió növekedést mutatnak.

Érdekes megfigyeléseket tehetünk az egyes vármegyék adatainak összehasonlításánál. A tagok növekedése Aradmegyében kevés, Krassó és Szörény megyékben 3000, Temes-Torontálmegyében összesen 6000 volt. Ezzel kapcsolatosan nőtt a forgó tőke részben üzletrészek, de főként takarékbetétek

alakjában Aradmegyében egy millió, Krassó és Szörényben 2 és fél millió leiel, míg Temes-Torontálmegye már egy, kila apadást mutat, habár csak kevésbé és habár az üzletrészbefizetések mindamelllett 600 ezerrel nőttek. Aradmegyében az igénybevett hitelnövekedések részben okai a forgótőke szaporulatnak. Míg csak 21 aradmegyei hitelszövetkezet 10 ezer tagot számlál, addig az 53 temes-torontálmegyei hitelszövetkezet csak 12 ezer tagot, a krassó és szörénymegyei 12 szövetkezet pedig 4 ezer tagot, vagyis egy szövetkezetre átlag Aradmegyében 476, Temes-Torontálmegyében 343 és Krassó és Szörény megyékben 333 tag esik; s míg Aradmegyében a kevesebb szövetkezet 5 millión felül befizetett üzletrésszel rendelkezik, addig a többes levő temes-torontálmegyeiek csak megközelítik a 5 milliót. Következtethető tehát, hogy Aradmegyében a szövetkezeti élet lendületesebb, a szövetkezeti eszme erősebb, habár ezekkel szemben Temes-Torontál megyében a tartalékok 75 százalékkal nagyobbak, azaz az utóbbiak nagyobb takarékoskodását mutatja; tényleg ezeknél az üzleti költségek is aránylag kisebbek. Az aradmegyeiek összesen 10 és fél millió, a bánságiak összesen 10 millió hitelt vettek igénybe, tehát az utóbbiak aránylag lényegesen kevesebbet. De aránylag valamivel nagyobb a betétállomány a Bánságban, azaz 35 szövetkezetnél összesen 45 millió, míg Aradmegyében 21 szövetkezetnél 25 millió, vagyis egy szövetkezetre esik az előbbieknél átlag 1,3 millió, az utóbbiaknál 1,2 millió. Krassó és Szörény megyék adatai az előbbiekkal eredményesen nem hasonlíthatók össze, mert a vidék sokkal szegényebb és a szövetkezetek közt nagy szélsőségek vannak, egy szövetkezet erős, egyik réas (5) közepes, másik rész (5) kicsiny s mindezek a megyének csupán egyes részeiben tömörülnek.

Az 1930. év végén megalakult a román szövetkezeti törvény rendelkezéseinek megfelelően a szóban forgó szövetkezetek ellenőrző Uniója, úgyhogy eddigi központjuk csupán pénzügyi központjuk gyanánt működik tovább és az ellenőrzést a hatósági jelleggel bíró Unió végzi.

MULATTATÓ

A MI HÁZUNK...

Messze földön a világon,
Nincsen párja, nincsen mása,
A szívemnek akárhonnán
Ide van a vágyódása.
Meg se írjam, mikor jövök,
Mégis tudják azt minálunk
S tele-telik boldogsággal,
Nyárád mentén a mi házunk...

Édes anyám két szeméből
Örömben a könny pereg,
Reszkető szavakkal kérdi,
Nem voltál-e fiam beteg?
Az öcséim körül vesznek;
„a vár kész, hát nem csatázunk?”
— És háború zajtól hangzik
Nyárád mentén a mi házunk...

Kis hugom a képes könyvét
Titkon hóna alá fogta,
Fünek-fának eldicsekszik:
„Menyhért bácsi Pestről hoztal!”
És jönnek a jó rokonok,
Egész falu rokonságunk —
Mennyi öröm szent tanyája
Nyárád mentén a mi házunk...

Oly egyszerű ez a kis ház,
Semmi éke, semmi dísze,
Borostyánnal, rózsafával
Repkénnyel van bekerítve,
Nem is védi tudom semmi,
Csak esteli imádságunk:
Mindenható Isten áldd meg,
Nyárádmentén a mi házunk...

Kiss Menyhért.

Erős emberek.

Macskási Imre, egy erdélyi fiú, aki Mária Terézia alatt Bécsben szolgált, olyan erős volt, hogy amikor egyszer a Burg kapuját be akarta támasztani s közelben nem talált semmit, a kert aljáról egy malomkövet kapott fel a karjára s azzal támasztotta be a kaput.

De amikor hazatért a Székelyföldre, egyszer ugyancsak az emberére akadt. Patkót csinaltatott egy székely kováccsal a lovára s mikor a négy patkó készen volt, egyet ujjai közé vett és kettétörte.

— No, ez nem sokat ér.

Aztán a másikat is eltörte.

Odaadta aztán a tallért a kovácsnak, de ez csak egyet fordít rajta s így szól:

— Hiszen ez nem jó. És kettétöri ujjjaival a tallért.

Aztán egy másik tallért is kettétört s csak a harmadikat fogadta el.

Macskási elismerte, hogy a kovács is legény a talpán.

Csukat Péter János király szolgálégénye és kengyelfutója volt. Arról lett nevezetessé, hogy egy birkózásával nemességet és jószágot szerzett, pedig máskülönben goromba és fél-eszű ember volt ő kelme.

Ugy történt a dolog, hogy a török császárnak volt egy híres birkózója, valami nagyerejű török ember, aki dicsekedve járt be a János király táborába és sorra csufolta a magyarokat, hogy lám, ő vele nem bir egyik sem. Egyszer aztán előállott Csukat Péter.

— No, gyerek török.

De a török először gánecot vetett neki s elejtette. Csukat azonban felugrott s megra-

gadta a törököt, felemelé, aztán úgy sujtá a földhöz, hogy orrán, száján buzogni kezdett a vér. Ugy vitték el társai nagy gyalázattal. Ezért kapta Csukat a nemesi birtokot.

Bessenyei György, királyi testőr életéből fel van jegyezve, hogy gyermek korában mindent felhasznált testének erősítésére.

Csaknem gyermek volt még, mikor az apai háznál naponkint karjára vett egy borjút s ezt addig próbálgatta, hogy felnőtt korában is erőlködés nélkül felemelte az állatot. Ezen tréfás tett híre eljutott Mária Teréziáig is, aki őt Bécsbe hívatta. Itt a királyi udvarban felszólították, hogy mutassa meg erejét. Bessenyei ki akart tenni magáért s egy lovas katonát rukkoltatott ki egész parádében. Midőn látta, hogy minden szem rajta függ: felgyürte dalmánya ujját s karját a ló hasa alá téve, felemelte, hogy a lába se érte a földet, azután egyet fordult vele s eldobta úgy, hogy a ló és katoná kétfelé hengergöztek.

Volt neki két testvére, akik szintén jó erővel dicsekedtek. Egyszer a tokaji uton megláttak egy embert, akinek kocsija kátyuba akadt. Bessenyeiék megállították kocsijukat és szóba állottak a földművessel, aki panaszkodott, hogy társai cserbenhagyták.

— No, csak fogjon ki kend! — szolt Bessenyei.

A földműves kifogott, azt gondolván, hogy Bessenyei a maga lovaival akarja kivonadni.

Ez azonban nem így történt, hanem az idősebbik Bessenyei megfogta a rud végét, testvére pedig a hátulsó löcsnek feküdt s úgy kirántották a kocsit a kátyuból, mintha ott sem lett volna.

Bessenyeihez hasonló erejű ember nem egy akadt hajdanában ősünk között. Ott volt Botond, aki Bizánc érckapuját bevágta buzogányával.

Hát Toldy Miklós! Mesés erejű ember volt ez is. Megirta Arany János szépen, hogy öltesse meg a dicsekedő cseh óriást a dunai szigetén. Más bajvívásokban is dicsőséget aratott Toldy Miklós.

Ki ne tudná, Kinizsi Pál történetét, aki egyszerű molnárlegényből hadvezér lett a nagy erejéért. Az ellenség ellen mindkét kezében karddal harcolt s ahova ütött és vágott egyet: nem kellett oda még egyet ütni vagy vágni. Ott maradt az a török. A kenyérmezei diadal után három törököt fogott el, egyet a foga közé, kettőt a két kezébe s így járta el a magyar toborzót, pedig egész nap harcolt.

Ujabb időben is sok magyar ember tűnt ki óriás ereje által. De nemesak az óriás erő, hanem a szívós kitartás is sokszor nagy dolgot művel. Miket tettek a kemény téli harcok alatt az 1848-iki honvédek, pedig sok még csak gyermek volt közöttük!

Apróságok * Adomák

Egyik óriáskigyó megette a másikat.

A párisi állatkert egyik ketrecében egy két- és egy háromméteres óriáskigyó volt elhelyezve. Az állatok egyik nap reggelén élő tengerimalacokat kaptak táplálékul s véletlenül mindkét kigyó ugyanazt a példányt ragadta meg egyik az egyik, másik a másik lábánál fogva, azután kezdte lenyelni. Mikor a két kigyó feje összeért, a nagyobbik elkapta a kisebbiknek a fejét, a tengerimalaccal együtt kezdte lenyelni azt is s bámulatosan rövid idő, mindössze 10

perc leforgása alatt mindenesetől le is nyelte. A nyelésnek különösen a végső jelenete folyt le nagyon gyorsan, mert a kisebbik kigyó testének a vége valósággal belecsuszott a nagyobbik torakába.

Száz éves házassági évforduló.

Braziliában egy házaspár most ünnepelte száz éves házassági évfordulójának ünnepét. A férj 129, a feleség 124 éves. Legifjabb fiuk 66 éves.

Különbség.

— A fanító ur azt kérdezte, hogy hány éves az, aki 1880-ban született. Meg tudnál rá felelni?

— Az attól függ: férfi-e az illető vagy nő?

Tanácsadó

Minden tanácskérő levélhez mellékelendő 20 lei.

B. I. Székelyudvarhely. A malacok hasmenése rokonságban áll a borjuvérhassal. Ahogy a borjuvérhasnál gyakran hosszú időre a legegészségesebb állatok újból és újból megbetegednek, ép úgy nem nevelhető többé nagyra a malac olyan ólban, melybe a malachullás beállt. — Ezen betegség leginkább hüvös és nedves, vastag falu és hiányosan szellőztetett ólban lép fel. Valamennyi malac ki van téve ennek a veszélynek, ha elkenyertetett, bőven tartott, a szabadban keveset tartózkodó kocától származik. Olyan malacok is megbetegsznek, melyek malacozásból betegeskedő vagy nehezen szűk

meghült vagy emésztési zavarban szenvedő kocától származnak. A betegséget előmozdítja minden betegeskedő koca. A betegséget baktérium okozza. Azért kell minden malacot, mely nem teljesen egészséges, elkülöníteni és mesterségesen felnevelni. Ezal el lehet érni, hogy az egészséges malac a beteg malac bélsára által be nem fertőződik. A vérhasban szenvedő malac bélsára hig és bűzös. A beteg állatokat melegben kell tartani, főtt rizs és korpa-keverékkel etetni. — Gyógyszer nincs a betegség ellen. Azonnal állatorvoshoz kell fordulni beoltás végett. Az oltóanyagot más ne kapja kézhez. — Jónak bizonyult még az állatot meleg vízben fürösztetni, míg az állatorvos eljön és azután meleg ruhába burkolni. A betegséget elhárítani úgy lehet, ha az anyakoca edzett, rendszeres takarmányozott és száraz az ól.

F. I. A Mentő Egyesületi s általában minden sorsjegyen, ahol a számok nem érik el az öt számjegyet, azoknál a számok elé annyi 0-át tesznek, amíg az az öt számjegyet eléri. Tehát pl. ha valaki vásárol egy sorsjegyet, amelynek száma 756, az elé két 0-át tesznek, pl. a 12-es számú sorsjegynél három 0-át tesznek, hogy az öt szám ki jöjjön. Ezt a nyereménylistán nem tüntetik fel, azonban a 0-ák ez esetben nem számítanak, hanem csupán az eredeti szám. Tehát fölösleges aggodalmaskodnia, mert az olyan számok is belettek helyezve az urnába, amelyek 0-val kezdődnek. Egyébként tudomására hoztuk egy Önnek, valamint a többi érdekelteknek, hogy, a kolozsvári Mentő Egyesület egy másolatot sorsjátékot is rendezett, amely 12 húzásból áll. Az első húzás már meg volt július 5-én, míg a legközelebbi július 26-án lesz. A többi húzások a következő sorrendben történnek: aug. 1. szeptember 6 és 20, október 1 és 18, november 8 és 22, december 6 és 20, a végül a főnyeremény, vagyis egy millió lej huzás 1932. január 1-én történik. Amint a lapunkban közölt hirdetésből is látható, vannak egész lejt sorsjegyek, az előbbi ára 20, az utóbbi 50 lej. A sorsjegy

hátán egyébként pontosan megvan írva, hogy az említett húzási napokon mekkora összeg kerül sorsolásra. A sorsjegyek kiadóbivatalunk utján is megrendelhetők. Vidéki rendelések esetén még 19 lej portóköltés is felszámítódik, illetőleg ez is beküldendő az ajánlott levél költségeire.

H. 7550. Betegsége nem verébajtól ered, hanem egészen más természetű. Leghelyesebb azokat a kis „sebeket“ (tudományos néven aphtháknak nevezik) egy, vagy kétszer lapisrud-dal megérinteni, erre rövidesen begyógyulnak. Szükséges a száj tisztántartása, szájvíz használata és a fogaknak fogkefével való tisztogatása, valamely fogpor igénybevételével. A betegség jóindulatú, vagyis gyógyítható, de pl. ha kis gyermekeknél fordul elő nagyobb számban, a fájdalmaság miatt a táplálkozást zavarja. **Dr. G. E.**

Egy régi szenvedő. Betegsége a levelében említett tünetek alapján a legnagyobb valószínűséggel rheumás bántalomnak felel meg, innen van a gyakori kiújulás. A fájdalmak ellen jó hatással vannak bizonyos injekciók és rheumaellenes szerek (pl. az atophan). Betegeimnél jó hatást láttam a Salysérum-injekcióktól, de hátránya, hogy drága. A meleg fürdők csak egy bizonyos idő eltelté után hozzák meg az eredményt. Jók a kénés és sós fürdők. **Dr. G. E.**

Szerkesztői üzenetek

Miképpen előző számainkban közöltük, a megyék magyar elnevezései szerint abc. sorrendben minden egyes hátralékos előfizetőknek a lapjához mellékelünk f. év dec. 31-ig szóló kitöltött postautalványt. Ennek felhasználásával kérjük előfizetőinket az ott feltüntetett összeg beküldésére. Előfizetőink közül már sokan küldtek be így pénzt, azonban felkérjünk azokat is, akikhez már érkezett ilyen felszólítás, de valamilyen okból kifolyólag nem küldték el a pénzt, ne feledkezzenek meg rólunk s a legrövidebb idő alatt egyenlítsék ki hátralé-

kaikat, mert csak a rendben levőknek küldhetjük a lapot. Vannak még olyan hátralékosok, akikhez még nem küldöttük el az utalványt, a sok felszólítás és rövid idő miatt, azonban fokozatosan s néhány héten belül mindenkéhez eljuttatjuk s így előfizetőinken van a sor, hogy lapunk fennmaradását a díjak beküldésével előmozdítsák.

J. D. Septér ifj., L. D. Eradony, S. I. Szamoscikó, B. L. Makfalva, Sz. J. Brassó, Sz. J. Kibéd, K. F. Rugonfalva, S. S. Kisbács, F. D. Homorodalmás, C. E. Krasznaterbes.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tisztelgésüket, hálaikat és köszönetüket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

M. F. Toldalag. A tanácskérő levelekre a 20 lejt a szakértő részére kell beküldeni, s mi ezt azért kérjük bélyegben, hogy külön portódíjat ne keljen érte fizetni. Ez csak azokra szól, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak. A bélyeg lehet akár postai, akár okmánybélyeg.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: T. I. és L. Gy. Eradony 170—170 lej. M. J. Székudvar 175, T. E. Magyarernemgye 175, T. D. Erdőhegy 175, K. A. Arad-Séga 175, M. A. Tompaháza 95, L. A. Beszterce 170, Id. G. I. Belényesujlak 175, Id. L. J. Szentjobb 95, M. J. Berettyószőlő 175, K. S. Brassó 175, K. T. Göresfalva 157, G. I. Karcfalva 175, A. I. M. Csikszenttamás 175, E. J.-né Gyimesbükk 175, T. L. Székesfehérvár 135, Cs. G.-né Maksa 175, T. J. Páké 175, id. K. J. Sepsiköröspatak 175, P. M. Aninosza 175, D. J. Dicsőszentmárton 175, F. I. Egrestő 295, L. K. Körösbánya 175, J. A. Vámosgálfalva 165, B. A. Pipe 175, H. M. Zsona 150, K. F. Facsád 145, Sz. L. Hidalmás 175, B. G. Nagysármás 170, B. Gy. Olthévíz 170, T. L. Vizakna 95, Sz. J. Zilah 95, Sz. J. Désakna 95, Cs. Gy. Torda 170, K. E. Kányád 70, N. Zs. Apatelek 175, S. L. Poszlaka 175, G. A. Csikszereda 175, B. A. Csikszentmiklós 175, N. L. Fel-doboly 95 lej.

Apróhirdetések

Apróhirdetések tarifája: Minden szó 5, vastagabb betűvel 10 lej. Legtöbb hirdetés 60 lej. Alást keresők részére 20 szóig 50 lej. Előfizetőknek minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Az apróhirdetést díj előre beküldendő.

RADIÓSOK FIGYELMÉBE!

Felhívjuk a nb. előfizetőink figyelmét arra, hogy kiadóvállalatunknál, a *Minerva R. T.*-nak rádióosztályánál a legjobb minőségű külföldi rádiókészülékek kedvező és jutányos részletfizetési feltételek mellett szerezhetőek be. Érdeklődőket az osztály megbízottjai a készülékek bemutatására vétkötelettség nélkül keresik fel. Nagy előnyt jelent a novó részére, hogy a készüléket helyszínen kipróbálva, az ottani viszonyoknak megfelelően felszerelve és annak kezelésére kitanítva kaphatja kézhez. Érdeklődők forduljanak a *Minerva R. T. Rádióosztályához, Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop (Brassai-u.) 5.*

Tehenészetre, kertészetre kiválóan alkalmas, Kolozsvárt, Szamos melletti, épülettel ellátott tizenhat és lakóházzal másfélholdas terület bérbe adó. — **Koncz György, Cluj-Kolozsvár, Bem-u. 3.**

Tejszövetkezet vezetését vaj, lágysajtok készítését vállalom s tejkézelésben, raktárhoz, gazdaságban gyakorlott gazdasz, 48 éves, családos, alkalmazást keres. Cim a kiadóban.

Látható írású írógép 4500 lej. Aquarium, aranyhalat, kanárit szállít. **Femina, Cluj-Kolozsvár, Cal. Victoriei (Kossuth L. u.) 22.**

Tejgazdasági iskolát végeztem, a tejgazdasági szakmában jártasságom van. Állást keresek, vagy forgalmasabb helyen bérbe venném. **Borbély György Vulcan-Vulkán, jud. Hunedoara.**

Volt bányaal alkalmazott (30 éves) szolgál, portási, kertészi vagy bármiféle állást keres. — **Akácshova** elmegy, ahol legszerényebb megélhetést talál. Cim a kiadóhivatalban.

A brassói református felsőkereskedelmi fiú iskola, amely az ország egyetlen magyar tan nyelvű felekezeti szakiskolája és már 12 éve működik, az első osztályban felvesz felekezeti különbség nélkül olyan magyar anyanyelvű tanulókat, akik a gimnázium III-ik osztályát sikerrel végezték és abszolváló bizonyítvánnyal rendelkeznek. — Examen de Admitere-t nem kell tenniük, felvételi vizsgálat nincs. Az iskola az általános műveltség mellett alapos szakképzettséget ad növendékeinek, akik a négy tanfolyam elvégzése után államérvényes, önkéntesi jogot biztosító bizonyítványt nyernek, amelynek alapján állást kaphatnak állami és községi hivataloknál, ipari és kereskedelmi cégekben, takarékpénztáraknál, gyáraknál, szövetkezeteknél, biztosító intézeteknél, magán- és közvállalatoknál, gazdaságoknál, üzemekben, vasutnál, postánál, stb., tehát azokon a pályákon, amelyek a megélhetést elsősorban biztosítják, valamint a tanulmányok folytatását is lehetővé teszik a kereskedelmi akadémián, a 2 éves közgazdasági akadémián, jegyzői tanfolyamon stb. A tanulók az 1931–32-ik tanévre szeptember 1–10. között iratkozhatnak be. Beiratkozni szándékozók július hó végéig jelentkezessék elő magukat az igazgatóságnál. Vidéki növendékek leveleire készséggel válaszol, valamint másirányú felvilágosítást nyújt és őket állandó tanári ellenőrzés és felügyelet alatt álló internátusban elhelyezi az igazgatóság. **Brasov-Brassó, Calea Victoriei No. 7.**

Idejében szerezzük bell

BREZNAV:

A tűzoltás és tűz ellen való védekezés

c. könyvét 20 lej beküldése ellenében azonnal portómentesen küldi a

MINERVA

Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria (Deák Ferenc-utca) 1. sz.

A brassói református női kereskedelmi szaktanfolyam, amelyre az 1931–32-ik tanévre az előjegyzések már megkezdődtek, két évfolyamból áll. Az első évfolyamra felvétetnek felekezeti különbség nélkül azok a leányok, akik a leánygimnázium III-ik osztályát elvégezték. A szaktanfolyamon a főszlyt az általános műveltség megszerzése mellett a könyvvitelre, kereskedelmi számtanra, a román és német nyelv mellett a gyors- és gépirásra fektetik. A tanfolyamot elvégzők állást nyerhetnek bankoknál, takarékpénztáraknál, szövetkezeteknél, biztosítóintézeteknél, magán- és közvállalatoknál, ipari és kereskedelmi cégekben, gazdaságoknál, üzemekben stb. minit tisztviselők, pénztárosok, gép- és gyorsírók, levelezők, könyvelők. Vidéki tanulók a Szeretetház bennlakásában helyezkedhetnek el. — Felvilágosítást készséggel nyújt az Iskola igazgatósága. **Brasov-Brassó, Calea Victoriei No. 7.**

Felvétel a brassói leánygimnáziumba. A református leánygimnázium három osztályu és sikeres végzése a tanítóképzőbe, a kereskedelmi szaktanfolyamra, a liceumba, vagy bármely más szakiskolába való felvételre jogosít. Az általános műveltség megszerzése, de a törvény rendelkezése miatt is, amely mindenké 16 éves koráig rendszeres iskolalátogatásra kötelez, minden leányra kötelező az iskolába való beiratkozás. Felvehetők a IV-ik elemi sikerrel végzett magyar anyanyelvű tanulók bármely felekezethez tartoznak is. — Vidékiek a Szeretetház bennlakásában helyezhetők el. Tájékoztatót küld az Igazgatóság, **Brasov-Brassó, Calea Victoriei No. 7.**

Intézetek és vendéglők hajlított szék szükségleteiket a legjutányosabb árban szerezhetik be **Heggyessy és Fia székiparcelléban, Gheorgheni-Gyergyószentmiklós.** Képes árjegyzőket díjtalanul küldök.

Házvezetőnő keresek plebániára. Cim a kiadóhivatalban meg tudható.

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt

Cluj-Kolozsvár, Cal. R. Ferdinand
(v. Wesselényi Miklós-utca) 7. sz.

Fióktípusok:

Dej-Dés, Beclean-Bethlen,
Cetul-Silvanici-Szilágycseh
Jibou-Zeibó, Zălau-Zilah.

Affiliált intézetek:

A Nagenyedi Kisegítő Tak.-pénztár
R.T. Alud-Nagenyed és ennek
Uieara-Marosujvári fióktípusa. —

Saját tőkék:

60.000.000 Lei.

Foglalozik a banküzlet minden
ágzatával. Átutalásokat bel- és
külföldre legelőnyösebben
és legfontosabban eszközöl. —

Engedélyezett devizahely.

Week-endezők, turisták, cserkészek
nagy hasznát látják

Tulogy:

Turisták és cserkészek
c í m ű k ö n y v é n e k.

Főbb cikkek:

A turisztág fogalma és feladata.
A cserkészet története és célja. Fel-
szerelés. Első segélynyújtás. Elelmi-
szer, sütés, főzés. A turistáskodás
szabályai. Menetelés. A táborozás.
Kerékpáros turisztág. A motorkerék-
pár. Az autómobil. A vízi turisztág.
A sziklamészás. A téli turisztág és
sielés. A téli turisztág. A sielés.
A szán. Turaleírások. Turistakelau-
zok szerkesztése. Turistaalkoholások.
Turistaegyesületek élete. — Turista
muzeumok. A turisztág és az iskola.
A turisztág és az idegen forgalom.
Turisztág és honismeret. Turista
tisparancsolat Irodalom Kapható a

MINERVA

könyvkereskedésben
Cluj, Reg. Maria (Deák-F.-u.) 1. sz.
A pénz előzetes beküldésére portó-
mentesen küldjük.

Egyetlen a maga nemében!!

CZELNAI: CUKRÁSZAT ÉS HIDEG BÜFFÉ

140 Lej beküldésére
portómentesen
szállítjuk

Utánvétellel 20 lejjel több.

Az egyetlen jó büffé és
cukrászkönyv.

„Transylvania” Bank Rt

Cluj-Kolozsvár.

Fióktípusai:

Torda,
Gyulafehérvár,
Marosujvár,
Maroshéviz,
Ditró,
Mócs
Gyergyószentmiklós,
Csikszereda,
Csikszentmárton,
Kézdivásárhely.

Kirendeltségei:

Aranyosgyéres,
Elfogadbetéteket, leszámítól
váltókat és bárhova
teljesít átutalásokat,
meghitelezéseket.

Ha valahonnan
árut rendel, kérjük a lapunkban
olvasott hirdetésre hivatkozni!

Még rossz bor-árak mellett is
kifizeti magát a szőlőtermés —

de csak ha teljes termést ér el.

Minden kártevőt pusztít az

Arzola-Sulfarol

adagolása.

100 liter vízbe 1 kg. gálic, 1 kg. oltott mész,
1/2 kg. Sulfarol, 1/4 kg. Arzola.

Prospektus ingyen minden leraktnál!

Kívánságára megszokott kereskedője gyári áron szállíthatja a védekező-
szereket. — A legközelebbi lerakal címét kérdésre szívesen közli a

„Magyar Nép” kiadóhivatala, vagy a főképviselet:

Frederic Spodheim és Társa București 2. Bulev. Elisabeta 55. szám.

**Az Új szövetségi
szentírás**

teljes képes kiadása
25 — lejjel kapható

könyvosztályunkban

Cluj-Kolozsvár, Str. Regina M.
(Deák Ferenc-utca) 1.

A pénz előzetes beküldése
mellett portómentesen
szállítjuk.

Utánvételezésnél a portó 16 lej

Rendelje meg a

Pásztortűz

Irodalmi folyóiratot

Előfizetési díj:

Egész évre ... 500 L. Félévre ... 260 L.

Negyed évre 140 L.

Kiadóhivatal: Cluj—Kolozsvár,
Str. Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5. sz.
Kérjen mutatványszámot!**Emberek!****25.000 drb. kaszát kell eladnom, hogy kötelezettségemnek eleget tegyek.****Nektek adom minden hasznomat!**

Mert a mai naptól kezdve minden 10 kasza rendelés után 2 drb. kaszát adok jutalmul. 15 drb. rendelésnél pedig 3 drb. kaszát adok jutalmul.

Felkérem minden megbizottamat, hogy kövessen el mindent, és minél több rendelést gyűjtson.

Aki az idén a legtöbb rendelést gyűjti, de legalább 40 drb. gyűjt, annak jutalma 2000 lei.

A második legtöbb gyűjtőnek, aki legalább 30 drb. gyűjt, annak jutalma 1000 lei.

A harmadik legtöbb gyűjtőnek, aki legalább 20 drb. gyűjt, annak jutalma 500 lei.

E három jutalmat, összesen 3500 leit könyveim alapján sorshuzás útján a „Magyar Nép” kiadóhivatala fogja eszközölni.

VÉD**JEGY****A Szentháromság kaszák árai:**

65	70	75	80	85	90	95	100 centis
110	115	120	125	130	135	140	145 lei

Kaszaköveim árát újból leszállítom és most már 10 darabot 200 leiért adok.

Minden egyéb feltétel maradt, mint volt.

KASZATELEP**Oraşul-Nou—Avasujváros, Jud. Satu-Mare.****Kaszák minden nagyságban kaphatók!**
Balkezes is!**Szabadalmi törvény**

megjelent magyar nyelven kapcsolatban a nemzetközi egyezményel és sok hasznos tudnivalókkal. Ára előre fizetve 50 lei, utánvétellel 65 lei.

VASS A. szabadalmi ügyvivő
Cluj-Kolozsvár, Str. Drăgălina 122.
(volt Fellegvári-út)

Könyvkereskedésekben is kapható!

Kolozsvári**Takarék-pénztár és Hitelbank Részv. Társ.**

Cluj-Kolozsvár, P. Unirii Főter 7.

Betéteket előnyös kamattal fogad el és rendszerint felmondás nélkül fizet vissza. — Olcsó kölcsönöket nyújt.

Fiókjai: Dej, Dicsőszentmárton, Alba-Julia, Târgu-Mureş, Oradea, Timişoara, (Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely, Nagyvárad és Temesvár.) **1919**

Saját tőkéi 145 millió lei.

Affiliált intézetek:

Torda-aranyos várm. Tak-pénztár Rt. Turda (Torda), Alsófehérm. Gazdasági Bank és Tak-pénztár Rt. Aiud (Nagyenyed), Udvarhelymegyei Takarékpénztár, Odorhei-u-Székelyudvarhely, Cristur (Székelykeresztúr), Szászrégenvidéki Takarékpénztár és Hitel Rt. Reghin Szászrégen, — Népbank Rt. Huedin, Bánffyújváros és Szamosújvári Hitelbank Rt. Gherla — Szamosújvár. —

Minden bankügyletet a legelőnyösebben végeztetjük. Arraktárai a vasút mellett.